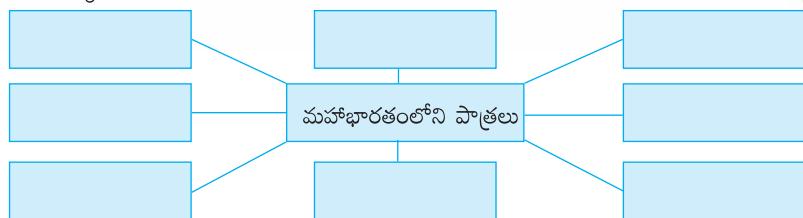

3. విదుర నీతి

నేపథ్యం:

- కింది ఆకృతిని పూరించండి.

- సీతి - సీతి కథ అనగానేమి?
ఇప్పుడు ఈ పారంలో ఎవరు, ఎవరికి, ఎందుకు,
ఏమని సీతిని బోధించారు. చదివి తెలుసుకుండామా!

క. ధనమును, విద్యయు, వంశం
బును దుర్భుతులకు మదం బొసరించును; స
జ్ఞములైన వారికడకువ
యును, వినయము నివియ తెచ్చునుర్చొఫా! 1

2

క. కోపము, సుబ్మము, గర్వము
నాపోవక యునికి యును, దురభిమానము, ని
ర్యాపారంప్రము నను నివి
కాపురుష గుణంబులండ్రు కౌరవనాఫా! 2

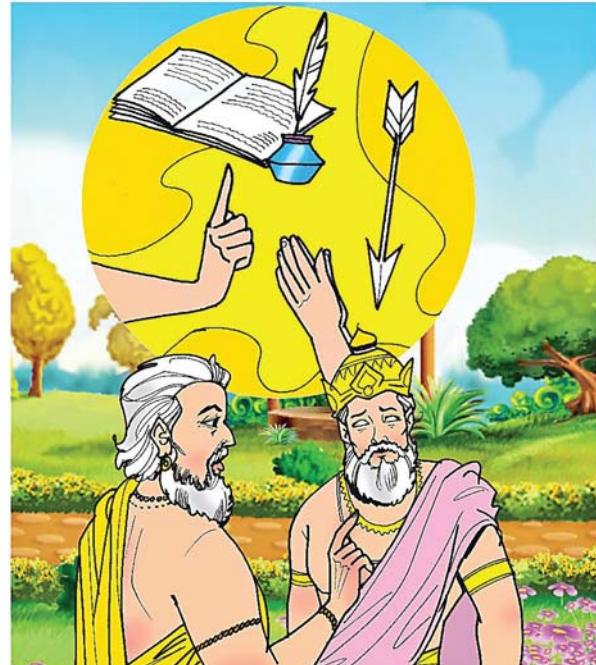
3

క. తను లోకము గొని యూడగ
విని యుబ్బడు సజ్జనుండు; వెండియు గడుమే
లోనరించు; గీడొకించుక
యును దనదెస దోష సీక యుడుపుచువచ్చున్ 3

క. తనుపున విటిగిన యలుగుల
ననుపున బుచ్చంగ వచ్చు; నతినిష్టరతన్
మనమున నాటిన మాటలు
వినుమెన్ని యుపాయములను వెడలునే? యథిపా! 4

క. పురుషుండు రెండు దెఱగుల
ధరసుత్తముడనగ బరుగు దానెయోడలం
బరుషములు పలుక కునికిన్
దురితంబులు వౌరయు పనులు దొఱగుట కతన్ 5

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. సుభాషితములు అని వేనిని అంటారు?
2. విద్య పలన ఉపయోగాలేంటి?
3. విదురునీతి- దీనిని ఎవరు ఎవరికి చెప్పారు?

II. చదపండి-తలోచించండి-రాయండి.

పదజాలాన్ని పెంపాందించుకుండాం-భావాలు నేర్చుకుండాం.

1. దుర్భుతులు = చెడు బుధి కలిగినవారు; మదము = గర్వము; అణకువ = వినయము
ఓ ధృతరాష్ట్రా! ధనము, విద్య, ఉత్తమ వంశమున జన్మించుట అన్నని దుష్ట బుధికలవారికి గర్వాన్ని కలిగిస్తాయి.
ఆవే సజ్జనులకు వినయాన్ని, గౌరవాన్ని తెచ్చిపెడతాయి.
2. ఉబ్బ = పొంగిపోవు; ఆపోవక = అసంతృప్తి; నిర్వ్యాపారత్వము = ఏ పని చేయకపోవడం;
కాపురుషులు = దుర్భనులు.
ఓ ధృతరాష్ట్రా! కోపము, పొగడ్తలకు పొంగిపోవటము, గర్వము, అసంతృప్తి, దురభిమానం, ఏ పని చేయకపోవడం అను ఆరు
దుర్భనుని లక్షణాలు.
3. కొనియాడుట = పొగడుట; ఉబ్బుట = సంతోషించుట; వెండియు = అంతేకాక; ఒనరించు = చేయు;
బకించుక = కొంచెము కూడా
సజ్జనుడు తనను ఇతరులు పొగిడినటైన విని పొంగిపోడు, ఇంకా ఎంతో మేలు చేస్తాడు. తన వైపు నుండి ఇతరులకు,
ఎటువంటి కీడు కలుగకుండా ప్రవర్తిస్తాడు.
4. తనుపు = శరీరము; అలుగు = బాణము; అనుపున = ఉపాయంతో; నిష్టరతన్ = కలినమైన; మనమున = మనస్సును
ధృతరాష్ట్ర మహారాజా ! శరీరంలో గుచ్ఛుకున్న బాణాలను ఉపాయంతో తీసివేయవచ్చు. కానీ మనస్సులో గట్టిగా నాటుకున్న
నిష్టరమైన మాటలను ఎన్ని ఉపాయాలచేత్తైనా తోలగింపజాలము.
5. పరుషము = కలినము; దురితంబులు = చెడు కార్యములు
ఎక్కడా కలినముగా మాటల్లడకుండా పుండటం, చెడు కార్యములు చేయకపోవడం, ఈ రెండించి పల్ల లోకంలో మనపుడు
ఉత్తముడనిపించుకొనును.

III. కృత్యాలు:

కింది పద్యాలను చదివి సూచనానుసారం కృత్యాలను చేయండి:

అ. (i) కింది వాక్యాలను ఎవరు ఎవరితో అనిరి.

1. తనుపున విటిగిన యలుగుల ననుపున బుచ్చంగపచ్చ.
2. దురితంబులు వీరయు పనులు దొఱగుట కతనన్.

(ii). వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. ఉపాయము

2. ఉత్తముడు

పార్శ్వభాగంలోని 4, 5 పద్యాలు

ఆ. స్వీయ స్పృందన

ఈ పద్యాల కావ్య సౌందర్యాన్ని మీ సౌంత మాటల్లో రాయండి.

IV. విషండి-చర్చించండి-రాయండి.

- అ. 1. దుష్టులకు గ్రాణ్ణి కలిగించేవి ఏవి? 2. దుష్టునుని లక్షణాలేవి?
3. సజ్జనుడు ఎలా ప్రవర్తిస్తాడు? 4. మాటలకున్న శక్తి ఎట్టిది?

ఆ. తగిన పదాలతో ఖాళీలను పూరించుము.

1. సజ్జనులైన వారికడకువయును _____ ఇనియు తెచ్చు.
2. లోకము కొనియాడగ విని _____ సజ్జనుండు.
3. మనమున నాటిన మాటలు వినుమెన్ని _____ వెడలునే.

ఇ. తప్పాప్పులను గుర్తించి రాయండి.

1. దుష్టునులైన వారి కడకువయును, విషయమునివియ తెచ్చు. ()
2. మేలోకించుకయును దన దెన దోషానిక యుడుపుచుపచ్చన్. ()
3. మనమున నాటిన మాటలు వినుమెన్ని యుపాయములను వెడలునే. ()

V. స్వీయ వ్యక్తికరణ

1. ‘సత్యరుషుల’ లక్షణాలను సౌంత వాక్యాల్లో రాయండి.
2. మానవుడెట్లు ఉత్తముడనిపించుకొన్న నీ సౌంత మాటల్లో రాయుము.

VI. భాషాపగాహన

అ. పదాలను కలిపి రాయండి.

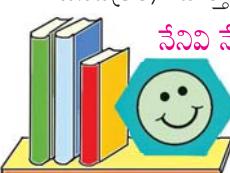
1. సజ్జనులు + ఐన 2. ఒక + ఇంచుక 3. వినుము + ఎన్ని 4. మేలు + ఒనరించు

ఆ. ప్రకృతి-విక్రతలు రాయండి.

1. విద్య 2. దెస 3. గుణము

VII. సృజనాత్మకత

దినపలిక / వార్షాపత్రికలలో వచ్చే నీతి పద్యాలను సేకరించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి. వాటి భావము రాయండి.

నేనిని నేర్చుకున్నా/తెలుసుకున్నా

1. సజ్జనుల లక్షణాలు
2. మాటలకున్న శక్తి

ఉ.సూ: 1. మీకు తెలిసిన నీతి కథలను, నీతిపద్యాలను విద్యార్థులకు బోధించవలెను.

2. మరికొన్ని నీతి కథలను, నీతి పద్యాలను అంతర్జాలంలో చూడమని విద్యార్థులకు చెప్పవలెను.

